

Evaluace Strategického plánu Leader k 31.12. 2011

Místní akční skupina POHODA venkova

Krok za krokem

s POHODOU venkovem

Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova: Evropa investuje do venkovských oblastí

1. ÚVOD

1.1 Zdůvodnění evaluace:

Občanské sdružení Místní akční skupina POHODA venkova byla v roce 2008 vybrána hodnotiteli mezi 48 MAS podpořených v 1. kole výběru z opatření IV.1.1 Místní akční skupina Programu rozvoje venkova. Díky tomuto úspěchu bude mít MAS možnost až do roku 2013 naplňovat svůj SPL „Krok za krokem s POHODOU venkovem“, ve kterém si místní akční skupina stanovila své cíle a priority, kterých by ve stanoveném období chtěla dosáhnout. Z důvodu sledování stavu naplňování své strategie je nezbytně nutné, aby MAS v rámci možností vyhodnocovala svoji činnost.

1.2 Způsob provedení evaluace:

Evaluace činnosti MAS, součástí které bude sledování naplňování cílů a průběhu strategie, bude prováděna písemně za každý kalendářní rok realizace SPL, tzn. vždy k 31.12. příslušného roku. Výsledkem evaluace bude stručná písemná hodnotící zpráva, kterou zpracuje manažer pro realizaci SPL na základě získaných podkladů a údajů.

2. VYHODNOCENÍ SPL

2.1 Členská základna:

V roce 2011 MAS zaznamenala nárůst členské základny o 3 nové členy, což znamená, že k 31.12. 2011 má MAS celkem 32 členů. Novými členy se stali: Ing. Lenka Čtvrtečková (podnikající FO), Bc. Monika Preiningerová (FBC Dobré) a Ing. Jaroslav Bašek (podnikatel). Naopak řady MAS musel z důvodu povahy své pracovní náplně opustit Pavel Bednář.

2.2 Vazby SPL:

Od roku 2008, kdy byla MAS vybrána k podpoře, již uběhly čtyři roky a během tohoto období si místní akční skupina vytvořila dostatečnou představu o potřebách regionu. Tyto potřeby se zdají být v souladu se zvoleným strategickým plánem rozvoje území MAS POHODA venkova, o čemž svědčí i zvýšený zájem žadatelů o možnost získání dotace přes MAS – zejména došlo k výraznému nárůstu poptávky žadatelů z řad zemědělských a nezemědělských podnikatelů. Kancelář, rozhodovací orgány a pracovníci MAS plně fungují a starají se o zdárný průběh naplňování strategie. Předfinancování je i nadále kryto prostřednictvím revolvingového úvěru od České spořitelny.

Doporučení: Aktivizovat potenciální žadatele z území, pokusit se o zapojení více subjektů do vlastní činnosti místní akční skupiny. Rozvíjet a zlepšovat činnost MAS.

2.3 Monitorovací indikátory stanovené v SPL:

Ve svém strategickém plánu si místní akční skupina stanovila monitorovací indikátory, kterých by chtěla během sledovaného období dosáhnout. Součástí těchto monitorovacích indikátorů je i přehled o cílových hodnotách, a to o hodnotách stanovených do konce roku 2009 a o hodnotách do konce celého období.

Po čtyřleté realizaci SPL je jasné, že některé hodnoty se během sledovaného období nepodaří naplnit, neboť oproti předpokladům nižší objem finančních prostředků a zejména striktní nastavení kódů způsobilých výdajů v Pravidlech brání naplňování stanovených indikátorů.

Tabulka č.1: Naplňování monitorovacích indikátorů k 31.12. 2011

Monitorovací indikátor	Plánovaná hodnota dle SPL 08-13	Plánovaná hodnota dle SPL do konce 2009	Stav plnění k 31.12. 2011
počet partnerských projektů (alespoň 1 partner příjemce s výrazným podílem na přípravě a realizaci projektu)	5	3	14
počet projektů zaměřených převážně či přednostně na mladé lidi do 30 let nebo na ženy nebo realizovaných těmito skupinami	11	5	23
počet podniků se zavedenou novou technologií nebo inovovanými produkty	12	4	11
počet strojů a technologických zařízení zakoupených nebo instalovaných pro zlepšení vzhledu obcí, služby občanům a zpracování obnovitelných zdrojů energie	28	12	32
počet nově založených mikropodniků	5	2	2
počet místních produktů nově certifikovaných značkou „ORLICKÉ HORY - originální produkt“	10	5	10
počet projektů obcí realizovaných metodami komunitního plánování (s účastí veřejnosti)	5	2	14
počet nových nebo rekonstruovaných objektů občanské vybavenosti a nově zavedených služeb v obci	12	4	19
počet ukončených kurzů o rozsahu minim. 3 výukové dny pro účastníky z regionu	10	4	0
počet podpořených projektů celkem	x	20	56

Pozn.: Tabulka představuje očekávanou míru naplnění monitorovacích indikátorů dle projektů předložených v 7 výzvách vyhlášených v letech 2008 - 2011. Je tedy možné, že v průběhu realizace projektů dojde k drobné úpravě některých indikátorů.

2.4 Přehled vyhlášených výzev:

V kalendářním roce 2011 místní akční skupina POHODA venkova vyhlásila celkem dvě výzvy k předkládání žádostí o dotaci.

Výzva č. 6/2011

Tato výzva, která byla vyhlášena 6.4. 2011, byla zaměřena především na rozvoj drobného zemědělského a nezemědělského podnikání, cestovního ruchu a vzdělávání. Po předchozím nedostatečném zájmu o tyto oblasti se konečně podařilo v území zaktivizovat žadatele spadající do těchto oblastí, což znamenalo, že bylo předloženo celkem 21 žádostí o dotaci. Z toho bylo částkou 4 125 736,- Kč k podpoře doporučeno celkem 14 žádostí.

Projekty podpořené ve výzvě č. 6/2011 – odevzdání na RO SZIF v HK v červnu

Žadatel	Projekt	Dotace v Kč
Fiche 1 Konkurenceschopnost		
Roman Pavlíček	Nákup strojů na sklizeň píce – obrabeč, nahrabovač	199 985,-
Ing. Jiří Petr	Nákup mobilního naháněcího, odchytného a fixačního zařízení a přepravníku zvířat	175 000,-
Olga Zahradníková	Diskové sečení	90 000,-
Jan Moravec	Modernizace dojícího zařízení	50 000,-
Pavel Mádr	Mobilní hrazení pro skot	126 000,-
Podorlické zemědělské družstvo	Pořízení stroje rozdrůžovač a zastýlač objemných hmot	148 000,-
LABRIS, s.r.o.	Zemědělská technika – RADLIČKOVÝ KYPŘIČ	251 400,-
Fiche 2 Firmy a produkty		
DOBERSKO a.s.	Stavební úpravy části bývalého kravína K 96 v Dobrém a rozšíření nabídky půjčovny drobné mechanizace	592 828,-
Jindřich Kratochvíl	Pořízení strojního vybavení pro rozvoj podnikání	669 777,-
Gerold Derner	Nákup kondenzační sušárny dřeva a kmenové pásové pily	210 384,-
Ing. Jaroslav Bašek	Nákup štípačky dřeva a lanového navijáku	70 200,-
Fiche 3 Cestovní ruch		
Josef Šefc	Terénní úpravy stávajícího sportovního hřiště	1 112 400,-
SK Dobré s.r.o.	Přístavba bezbariérového vstupu a oprava střech budovy čp. 127 v Dobrém	375 705,-
VLEK ČÍHALKA s.r.o.	Vybudování dětského hřiště pro rozšíření nabídky CR u Horské boudy Čihalka	54 057,-
CELKEM		4 125 736,-

Výzva č. 7/2011

Druhá výzva v roce 2011 byla vyhlášena 18.7. 2011 a žádosti byly přijímány do celkem 4 fichí (4 Infrastruktura, 5 Občanská vybavenost, 7 Kulturní dědictví a 8 Vzdělávání). Výzva byla zaměřena zejména na obce a neziskové organizace působící v regionu. Během výzvy bylo předloženo celkem 23 žádostí o dotaci, přičemž k podpoře bylo doporučeno 11 žádostí, kterým byla přidělena dotace v celkové výši 3 630 445,- Kč.

Projekty podpořené ve výzvě č. 7/2011 – odevzdání na RO SZIF v HK v říjnu

Zadatel	Projekt	Dotace v Kč
Fiche 4 Infrastruktura		
Obec Dobřany	Zahradní traktor na úpravu travnatých ploch v Dobřanech	117 000,-
Obec Semechnice	CHCEME BYT VČAS VAROVANI	373 059,-
Obec Trnov	Zajištění bezpečnosti chodců v obcích	146 880,-
Obec Olešnice v Orlických horách	Nákup stroje pro komplexní údržbu veřejných prostranství	177 750,-
Město Nové Město nad Metují	Čisté a ekologické město – úprava kontejnerových stání	199 170,-
Fiche 5 Občanská vybavenost I		
Sbor dobrovolných hasičů Olešnice v Orlických horách	Pořízení stanu nouzového přežití	199 485,-
Obec Pohoří	Snížení tepelných ztrát na Základní škole Pohoří	360 000,-
Obec Chlístov	Herní sestava pro děti – vybavení dětského hřiště	110 747,-
Tělocvičná jednota Sokol Dobruška	Víceúčelové hřiště ve sportovním areálu TJ Sokol Dobruška	729 768,-
Fiche 7 Kulturní dědictví		
Město Dobruška	Realizace výstavních expozic ve Vlastivědném muzeu a bývalé synagoze v Dobrušce	596 970,-
Město Opočno	Historie pro současnost	619 616,-
CELKEM		3 630 445,-

2.5 Finanční alokace:

Jako bylo uvedeno výše, v roce 2011 MAS vyhlásila dvě výzvy k předkládání žádostí o dotaci. V roce 2011 MAS obdržela alokaci v celkové výši 6 798 818,- Kč. Jelikož z předchozích let realizace zůstalo nevyčerpáno několik finančních prostředků, mohla MAS v kalendářním roce 2011 podpořit celkem 25 předložených projektů částkou v celkové výši 7 756 181,- Kč. Na režijní výdaje MAS vyčlenila částku ve výši 1 109 763,- Kč.

Fiche	Přiděleno v roce 2011 v Kč	Přiděleno celkem v Kč	Procento po 7 výzvách	Plánované procento	Aktual. procento
1 Konkurenceschopnost	1 040 385,-	2 281 399,-	7,9	10	10
2 Firmy a produkty	1 543 189,-	3 043 189,-	10,6	15	15
3 Cestovní ruch	1 542 162,-	2 035 392,-	7	5	5
4 Infrastruktura	1 013 859,-	5 457 212,-	18,9	25	20
5 Občanská vybavenost	1 400 000,-	13 541 098,-	47,1	30	45
6 Občanská vybavenost II	0,-	0,-	0	5	0
7 Kulturní dědictví	1 216 586,-	2 457 643,-	8,5	5	4
8 Vzdělávání	0,-	0,-	0	5	1
CELKEM	7 756 181,-	28 815 933,-	100	100	100

2.6 Naplňování cílů SPL:

V rámci své strategie si místní akční skupina vytyčila čtyři hlavní cíle, kterých by chtěla v rámci realizace svého strategického plánu dosáhnout.

Hlavními cíli SPL jsou:

A – Podporovat rozvoj občanské vybavenosti a služeb v obcích. Dlouhodobým cílem je **vytvářet v obcích podmínky pro to, aby tam lidé trvale mohli a chtěli žít.**

Způsob naplňování: Tento cíl naplňují zejména projekty, které jsou předkládány v rámci fiche č. 4 Infrastruktura a fiche č. 5 Občanská vybavenost. Jako v předchozích letech, i v roce 2011, byl o oblast rozvoje občanské vybavenosti obcí velký zájem, což MAS jen utvrdilo, že tento cíl byl stanoven oprávněně.

Konkrétní projekty, které nejvíce naplňují stanovený cíl:

- CHCEME BÝT VČAS VAROVÁNI (Obec Semechnice)
- Čisté a ekologické město – úprava kontejnerových stání (Město Nové město nad Metují)
- Snížení tepelných ztrát na Základní škole Pohoří (Obec Pohoří)
- Herní sestava pro děti – vybavení dětského hřiště (Obec Chlístov)
- Víceúčelové hřiště ve sportovním areálu TJ Sokol Dobruška (Tělocvičná jednota Sokol Dobruška)

B – V regionu podporovat zemědělské a nezemědělské podnikání (výrobu i služby), se zvláštním zaměřením na tradiční a místní produkty a na spolupráci výrobců navzájem a podnikatelských subjektů se subjekty samosprávy a neziskového občanského sektoru. Dlouhodobým cílem je **rozvíjet ekonomický potenciál regionu a zvyšovat zaměstnanost.**

Způsob naplňování: Rok 2011 byl pro naplňování tohoto stanoveného cíle velmi plodným, neboť se díky propagačním akcím konečně podařilo získat do řad žadatelů zemědělské a nezemědělské podnikatele. Celkem bylo v roce 2011 předloženo 9 projektů zaměřených na podporu zemědělského podnikání a 7 projektů na podporu podnikání nezemědělského. Výrazný vliv na rapidní vzrůst předložených žádostí měla především možnost podat žádost na mobilní zemědělskou techniku.

Konkrétní projekty, které nejvíce naplňují stanovený cíl:

- Nákup strojů na sklizeň píce – obrabeč, nahrabovač (Roman Pavlíček)
- Nákup mobilního naháněcího, odchytného a fixačního zařízení a přepravníku zvířat (Ing. Jiří Petr)
- Diskové sečení (Olga Zahradníková)
- Modernizace dojícího zařízení (Jan Moravec)
- Mobilní hrazení pro skot (Pavel Mádr)
- Pořízení stroje rozdrůžovač a zastýlač objemných hmot (Podorlické zemědělské družstvo)
- Zemědělská technika – RADLIČKOVÝ KYPŘIČ (LABRIS, s.r.o.)
- Stavební úpravy části bývalého kravína K 96 v Dobrém a rozšíření nabídky půjčovny drobné mechanizace (DOBERSKO a.s.)
- Pořízení strojního vybavení pro rozvoj podnikání (Jindřich Kratochvíl)
- Nákup kondenzační sušárny dřeva a kmenové pásové pily (Gerold Derner)
- Nákup štípačky dřeva a lanového navijáku (Ing. Jaroslav Bašek)

- Terénní úpravy stávajícího sportovního hřiště (Josef Šefc)
- Přístavba bezbariérového vstupu a oprava střech budovy čp. 127 v Dobrém (SK Dobré s.r.o.)
- Vybudování dětského hřiště pro rozšíření nabídky CR u Horské boudy Čihalka (VLEK ČÍHALKA s.r.o.)

C – Pečovat o přírodní a kulturní dědictví regionu, o uchování krajiny, o šetrné využívání přírodních a kulturních hodnot v cestovním ruchu. Dlouhodobým cílem je **aktivně spoluutvářet a chránit životní prostředí**.

Způsob naplňování: Obdobně jako v roce 2010, byly i letos podpořeny dva projekty z fiche č. 7 Kulturní dědictví, která nejlépe naplňuje výše stanovený cíl.

Konkrétní projekty, které nejlépe naplňují stanovený cíl:

- Realizace výstavních expozic ve Vlastivědném muzeu a bývalé synagoze v Dobrušce (Město Dobruška)
- Historie pro současnost (Město Opočno)

D – **Rozvíjet činnost místní akční skupiny**, zajišťovat potřebné podmínky, kapacity a zdroje (lidské, technické, informační, finanční, materiální) pro fungování MAS, která chce působit v rolích

- distributora finančních prostředků místním subjektům,
- iniciátora pozitivních změn v regionu,
- poradenského a vzdělávacího centra pro místní subjekty (např. odborná pomoc žadatelům o granty a dotace).

Způsob naplňování: Jelikož MAS v roce 2011 již čtvrtým rokem realizovala svůj strategický plán, získala za toto období mnoho zkušeností, díky kterým mohla rozvíjet svoji činnost. MAS se v území dostala do povědomí nejen díky přerozdělování finančních prostředků, ale i prostřednictvím řady akcí, které uspořádala (např. první ročník mezinárodního hudebního festivalu F.L. Věka, čtvrtý ročník divadelního POHODA festi-Valu atd.).

2.7 Základní informace o fichích:

V roce 2007, ve kterém MAS předkládala žádost o realizaci strategického plánu Leader „Krok za krokem s POHODOU venkovem“ na CP SZIF v Praze, místní akční skupina zaregistrovala 8 fichí, které v rámci vývoje pravidel a podmínek pro jednotlivá opatření zaznamenaly různý vývoj.

Fiche 1 Konkurenceschopnost

Tato fiche je zaměřená na rozvoj zemědělského podnikání v oblasti rostlinné a živočišné výroby. Během proběhlých sedmi výzev bylo předloženo celkem 12 žádostí do této fiche, přičemž k podpoře bylo doporučeno celkem 10 žádostí. Pan Jiří Petr z důvodu nedostatku finančních prostředků na předfinancování odstoupil od realizace svého záměru a tak je oblast zemědělského podnikání doposud podpořena 9 projekty.

Tato fiche byla ještě do roku 2010 velmi málo využívána, což se rapidně změnilo v roce 2011, kdy bylo poprvé možné žádat na mobilní zemědělskou techniku. Tato změna v pravidlech zapříčinila výrazný nárůst žadatelů, což bude určitě pokračovat i ve zbývajících dvou letech realizace SPL.

Fiche 2 Firmy a produkty

Na rozvoj nezemědělského podnikání bylo doposud předloženo 12 žádostí o dotaci. Dvě žádosti předložené v první výzvě byly v rámci administrativní kontroly RO SZIF vyřazeny z důvodu neslučitelnosti s podmínkami programu. Ze zbylých 10 žádostí bylo nakonec k podpoře doporučeno 6 žádostí.

Ani tato fiche nebyla do roku 2010 příliš vyhledávanou oblastí, což se ale podobně jako u fiche 1 změnilo v roce 2011, kdy bylo předloženo celkem 7 žádostí, což bylo i výsledkem zvýšené propagace MAS. I zde se dá očekávat zvýšený zájem o dotaci v posledních dvou letech realizace.

Fiche 3 Cestovní ruch

Celkem 7 projektů bylo předloženo do této oblasti, přičemž 5 z nich bylo podpořeno. Tato fiche byla do roku 2010 otevřena pouze pro zemědělské podnikatele, ovšem od roku 2010 může žádat i podnikatel z nezemědělského sektoru podnikající v oblasti cestovního ruchu.

Počet předložených projektů by mohl být rozhodně vyšší, neboť malokapacitních ubytoven je v území dostatečné množství. Určitě by stálo za to zefektivnit propagaci na tuto oblast, i když je pravda, že i přes poměrně malý počet podpořených projektů tato fiche alokovala poměrně velké množství finančních prostředků.

Fiche 4 Infrastruktura

V rámci oblasti zaměřené na rozvoj vesnic a veřejných prostranství bylo předloženo 14 projektových záměrů, ze kterých bylo 11 doporučeno k podpoře. Tato oblast je obcemi poměrně velmi dobře využívanou možností, jak si upravit svá veřejná prostranství včetně výstavby zpevněných ploch. Pro další období se dá i nadále očekávat zájem o tuto oblast.

Fiche 5 Občanská vybavenost

Tato fiche je nejvíce vyhledávaná mezi všemi, což se ostatně i očekávalo při tvorbě strategického plánu Leader. Z celkového počtu 41 předložených projektů jich bylo celkem 20 doporučeno k podpoře. Z těchto čísel je patrné, že o tuto oblast je v území výrazný zájem, což je i logické. I v posledních letech realizace se dá očekávat v této oblasti výrazný převis poptávky nad nabídkou a ti přesto, že MAS v rámci střednědobého hodnocení navýšila alokaci na tuto oblast.

Fiche 6 Občanská vybavenost II

Do této fiche, která se od fiche 5 dlouho lišila tím, že tzv. zakládala veřejnou podporu, byla předložena 1 žádost o dotaci, která byla následně podpořena. Projekt ale nakonec i přesto nebyl zrealizován. Následně po aktualizaci pravidel a podmínek pro jednotlivá opatření byla v rámci fiche 5 zavedena podpora v režimu „de minimis“, což znamená, že tato fiche již nebude do konce období otevřena.

Fiche 7 Kulturní dědictví

Na obnovu kulturních památek bylo předloženo 6 projektových záměrů a 4 byly doporučeny k podpoře. Finanční objem na tyto 4 projekty je poměrně výrazný a tak se dá konstatovat, že o tuto oblast je dostatečný zájem. Do konce období MAS očekává i nadále zájem o tuto oblast, i když vzhledem k finančním prostředkům by bylo vhodnější zažádat o méně nákladné projekty.

Fiche 8 Vzdělávání

Na tuto oblast doposud nebyl předložen ani jeden projektový záměr. Bohužel se doposud nepodařilo najít žádného vhodného žadatele. Když už se přeci jen podařilo někoho objevit, tak zamýšlený projektový záměr často nebyl slučitelný s podmínkami pro toto opatření. Uvidíme, zda se během posledních dvou let podaří získat alespoň jeden projekt do této fiche.

3. ZÁVĚR

Nejvýraznější proměnou v rámci realizace SPL byl v roce 2011 rapidní nárůst předložených žádostí zaměřených na rozvoj zemědělského a nezemědělského podnikání, což bylo zapříčiněno několika faktory. Mezi ty nejhlavnější patří otevření možnosti žádat na pořízení mobilní zemědělské techniky a zvýšená propagace v území. Dá se očekávat, že díky těmto pozitivním trendům bude i ve dvou zbývajících letech zájem o podnikatelské projekty.

Negativem stále je, že se ani přes velké úsilí nepodařilo najít vhodný projekt do fiche č. 8 Vzdělávání. Občas se sice objeví některý ze zájemců, ovšem při podrobnějším zkoumání připravovaného záměru většinou projekt ztroskotá na podmínkách stanovených v pravidlech.

Naopak pozitivní je nárůst členské základny o dvě ženy (jedna dokonce do 30-ti let) a zejména zvýšený zájem o činnost místní akční skupiny, která se během roku úspěšně zapojila do několika akcí či projektů.

Ve Valu dne 25.3. 2012

Zpracoval: Ing. Tomáš Vidlák, manažer MAS

Schváleno Valnou hromadou MAS dne 27.3. 2012

Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova: Evropa investuje do venkovských oblastí